

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC536

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T584 (1) en 2011T584 (2)

datum uitspraak 16/07/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 13 augustus 2014, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie, te weten:

-het advies van de Klachtencommissie d.d. 4 februari 2014 met zaaknummer 2011T584(2) tegen wijlen broeder [naam 1], en

-het advies van de Klachtencommissie d.d. 11 juni 2014 met zaaknummer 2011T584(1) tegen broeder [naam 2].

In beide adviezen is het seksueel misbruik gegrond verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de dader behoorde, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige internaat [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeenschap, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.4 Bij brief van 24 november 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Weller heeft hierop namens verzoeker gereageerd bij brief van 27 januari 2015. Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2 algemeen

Verzoeker komt uit een gezin met [aantal] kinderen en was de oudste zoon. De thuissituatie was niet ideaal en er was sprake van geweld. Hij is op zijn [rangtelwoord] jaar door de Raad voor de Kinderbescherming uit huis geplaatst en naar het [internaat] gegaan om de [middelbare schoolopleiding] te volgen.

2.2.1 misbruik door broeder [naam 2]

De eerste avond dat verzoeker op het internaat ging slapen, is hij seksueel misbruikt door [voornamen] [achternaam] (hierna: broeder [naam 2]). Broeder [naam 2] had de leiding op de slaapzaal. Het seksueel misbruik bestond er uit dat Broeder [naam 2] 's nachts bij verzoekers bed is gekomen en verzoeker onder de dekens heeft betast aan zijn intieme delen over diens pyjamabroek heen. Verzoeker heeft zich niet durven verroeren en lag verstijfd van angst in zijn bed, mede omdat broeder [naam 2] verzoeker eerder die dag had geslagen en geschopt en verzoeker vrees had opnieuw te worden afgetuigd. Dit seksueel misbruik heeft eenmalig plaatsgevonden.

2.2.2 misbruik door broeder [naam 1]

Wijnen broeder [naam 1] was [functie] op de ziekenzaal. Verzoeker is meerdere malen bij broeder [naam 1] geweest wegens een kleine verwonding of flinke verkoudheid. Bij deze bezoeken aan broeder [naam 1] in de ziekenzaal moest verzoeker zich steevast uitkleden, waarna een langdurig onderzoek van de billen en genitaliën plaatsvond, terwijl de verwonding of aandoening daarmee niets van doen had. Broeder [naam 1] speelde met verzoekers geslachtsdelen onder het mom van 'onderzoek'. Het zogenaamde 'onderzoek' betrof ook de billen en de anus van verzoeker. Omdat broeder [naam 1] achter verzoeker stond, die op zijn zij op een tafel lag, kon verzoeker niet zien wat in het kader van 'temperatuur opnemen' bij hem werd ingebracht. Eenmaal moest verzoeker na een verkoudheid twee of drie dagen op de

ziekenzaal verblijven en kreeg hij pillen toegediend waar hij totaal versuft van raakte. Al met al heeft het seksueel misbruik, bestaande uit betasting van de genitaliën en de billen en anus van verzoeker, drie tot vier keer plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 12 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie zoals genoemd onder 1.1, tegen zowel broeder [naam 2] als broeder [naam 1], waarin de klachten tegen beiden gegrond zijn verklaard.

3.2 Uitgangspunten bij meerdaderschap

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat die vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen één bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het te adviseren bedrag.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat, hoewel hier sprake is van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

3.3 Categorie-indeling

3.3. a Categorie-indeling misbruik door broeder [naam 1]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam 1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

3.3. b Categorie-indeling misbruik door broeder [naam 2]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 2, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt, omdat het seksueel misbruik beperkt is gebleven tot een éénmalige gebeurtenis.

3.3. c Conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie, het misbruik door broeder [naam 1] en broeder [naam 2] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 3. Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie hier op dat voor de te adviseren

uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Weller bij brief van 27 januari 2015 zijn gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is ten gevolge van psychische problemen wegens het hem door twee personen op het internaat aangedane seksueel misbruik, alsmede wegens de fysieke en geestelijke mishandelingen die hij in dat kader heeft moeten ondergaan, beschadigd geraakt. Hij is daardoor verslaafd geraakt aan verdovende middelen. Hij heeft een bovengemiddeld intelligentieniveau, maar heeft - na kort op de [middelbare schoolopleiding] te hebben gezeten - en enkele jaren [middelbare schoolopleiding] te hebben gevolgd, geen diploma's behaald. Zijn langdurige drugsverslaving is toe te rekenen aan het seksueel misbruik en heeft geleid tot forse inkomensderving. Hoewel zijn thuissituatie voorafgaande aan het seksueel misbruik niet ideaal was, is aannemelijk dat hij niet dermate ernstig verslaafd geraakt zou zijn, indien hij niet zou zijn misbruikt en goed zou zijn opgevangen in het internaat. In dat geval zou hij minstens een modaal inkomen hebben kunnen genereren en waarschijnlijk substantieel meer, gelet op zijn intelligentieniveau. De realiteit is dat verzoeker tot [jaartal] een inkomen op bijstandsniveau heeft gehad en sinds [jaartaL] een aanspraak heeft moet maken op een Arbeidsongeschiktheidsuitkering, waarmee hij circa €850,- netto per maand minder aan inkomen ontvangt, dan wanneer hij een modaal inkomen zou hebben gehad. Zijn inkomstenderving overstijgt daarmee ruimschoots het maximaal onder de Compensatieregeling uit te keren compensatiebedrag.

Samenvattend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, waardoor hij voor de maximaal door de Compensatiecommissie uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade ‘substantieel’ te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder “categorie 5, 2^e alinea”. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 ‘zonder gerede twijfel’ een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 Uit de namens verzoeker overgelegde stukken (te weten de brief d.d. [datum] van [naam] (psycholoog); de brief d.d. [naam] van [naam] (zenuwarts); de brief d.d. [datum] van [naam] (arts-assistent psych.); de brieven d.d. [datum] en [datum] van [naam]; en twee recente intakeformulieren voor psychiatrische hulp) kunnen de volgende feiten worden gedestilleerd. Verzoekers thuissituatie was verre van ideaal en zijn vroegste jeugd heeft hij als ‘zeer onprettig’ ervaren. Zijn vader heeft hij beleefd als een agressieve man van wie hij slaag kreeg en die geestesziek was, in verband waarmee laatstgenoemde opgenomen is geweest. Wegens deze thuissituatie is hij op circa [getal] jarige leeftijd uit huis geplaatst. Ook is op basis van de brief van [naam] vast komen te staan dat verzoeker over een bovengemiddelde intelligentie beschikt.

De lagere school heeft verzoeker zonder doublures doorlopen, waarna hij korte tijd de [middelbare schoolopleiding]-brugklas heeft bezocht. Wegens slecht gedrag is hij van deze school verwijderd. Hij heeft 5 dagen de [middelbare school] bezocht, maar wegens [strafbaar feit] is hij toen in contact gekomen met justitie.

Op [internaat], alwaar verzoeker seksueel is misbruikt, heeft hij vervolgens twee jaar de [middelbare schoolopleiding] gedaan en is toen weggelopen. Hij is in [jaartal] psychiatrisch onderzocht in het kader waarvan hem een verplichte en langdurige opname werd aangeraden, maar zijn moeder weigerde daaraan mee te werken. Hij is in zijn jonge jaren enkele keren kortdurend opgenomen geweest, maar is steeds vrijwillig vertrokken, terwijl behandelaren de prognoses ‘infaust’ (slecht) noemden en de kans op terugval groot.

Rond zijn [rangtelwoord] jaar is verzoeker begonnen met spuiten van amfetaminen, zo vermeldt het intake-verslag bij opname verslavingszorg d.d. [datum] en rond zijn [rangtelwoord] jaar is hij heroïneverslaafd geraakt (spuiten). Zijn ouders zijn in die periode gescheiden. Verzoeker is meerdere malen in zijn leven gedetineerd geweest en is ook vele malen opgenomen geweest in psychiatrische inrichtingen. Hij is verslaafd (geweest) aan diverse verdovende middelen, waaronder heroïne, maar ook aan zogenaamde benzo’s. Hij heeft in [jaartal] een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen wegens middelenaafhankelijkheid.

4.7 Het is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig om de aangedragen factoren te wegen en zich een beeld te vormen hoe de levensgeschiedenis van verzoeker zich zou hebben ontwikkeld, indien het onderhavige seksueel misbruik wordt weggedacht.

Meer specifiek gaat het in deze aanvraag allereerst om de vraag of het voortijdig verlaten van de [middelbare schoolopleiding] zonder gerede twijfel toerekenbaar is aan het onderhavige seksueel misbruik. Gelet op alle feiten en omstandigheden, waaronder de aard en omvang van het seksueel misbruik en het feit dat schoolbezoek vóórdat verzoeker op het internaat in [plaats] zat, ook reeds was mislukt en zijn problematisch gedrag toen ook al aanwezig was, is de Compensatiecommissie van oordeel dat het voortijdig verlaten van de [middelbare

schoolopleiding] niet, althans niet zonder gerede twijfel toerekenbaar is aan het onderhavige seksueel misbruik.

Met betrekking tot de drugsverslaving overweegt de Compensatiecommissie dat op basis van het eerder genoemde intakeverslag van [datum] vast is komen te staan dat de drugsverslaving ten tijde of kort na het aangedaan seksueel misbruik een aanvang heeft genomen.

Desalniettemin komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat niet, althans niet zonder gerede twijfel kan worden vastgesteld dat (het voortduren van) de drugsverslaving in een causaal verband staat met het onderhavige seksueel misbruik. Zij baseert dat oordeel op alle feiten en omstandigheden, waaronder de vele andere relevante factoren (zoals onder 4.6 vermeld) in combinatie met het feit dat het seksueel misbruik in de overgelegde bewijsstukken in het geheel niet wordt genoemd. Dit betekent dat de Compensatiecommissie niet kan overgaan tot advisering van vergoeding wegens vermogensschade.

De Compensatiecommissie hecht er nadrukkelijk aan in dit kader op te merken dat zij zich er rekenschap van geeft dat het seksueel misbruik een ernstige inbreuk op zowel de lichamelijke als de geestelijke integriteit van verzoeker is geweest, terwijl daarbij sprake was van misbruik dat hem door twee personen is aangedaan en ook van fysiek geweld en vrees voor geweld.

Met het hiervoor gestelde over 'substantiële vermogensschade' wenst de Compensatiecommissie op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die dit misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad. Het is duidelijk dat het verblijf op [internaat] verzoeker niet die veiligheid en geborgenheid heeft gebracht, die hij als (kwetsbaar) kind juist zo nodig had.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend, komt de Compensatiecommissie tot het advies verzoeker in te delen in categorie 3 en een bedrag van €15.000,-- te betalen aan verzoeker als vergoeding voor geleden immateriële schade. Nu verzoeker bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €10.000,-- heeft ontvangen, resteert een betaling van €5.000,--.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.405,30 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling komt daarvan een bedrag van €1.000,-- voor vergoeding in aanmerking.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €5.000,-- te betalen (€15.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot reeds ontvangen bedrag van €10.000,--), alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 16/07/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

Namens de voorzitter,
Mr. D.J. van der K.